PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR N The Provincial
Cor. Pritchard Ave. and McG Library
Winnipeg, Man., Cana City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу —— Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XII. Ч. 19 (1382). СУБОТА, 15. ЛЮТОГО 1930. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, FEBRUARY 15, 1930. No. 19 (1382). VOL. XII.

ПІДЧАС ЕКСПЛЬОЗІЇ В КОПАЛЬНІ ВУГІЛЛЯ ЗАГИНУЛО 23 МАЙНЕРІВ.

ЕКСПЛЬОЗІЯ НАСТУПИЛА В МАЙНІ СТЕНДАРД У СТЕНДАРДСВИЛ, ЮТА. — ТРИ МАЙНЕРІ ВБИТІ ПІДЧАС ПОШУКУВАННЯ ЗА СВОЇМИ ТОВАРИШАМИ.

ПИТСБУРГ, Пенсилвенія, 7 лютого. — Краєва Майнерська Юнія щойно отримала повідомлення, що підчас експльозії газу в копальні вугілля Стендард у Стендардсвил, Юта, 18 майнерів було убитих і сім є загублених.

Від 30 до 35 майнерів працювало в майні в часі експльозії. Уважають, що 14 з них були вбиті на місці від експльозії, а інші загинули від отруйних газів. Девятьох майнерів видобуто живими, а судьба інших невідома.

Причина експльозії покищо не встановлена.

САЛТ ЛЕЙК СИТІ, Юта, 7 лютого. — Сьогодні перед полуднем видобуто з наповненої газом копальні Стендард у Стендардсвил, Юта, тіла ще чотирох майнерів, так що разом усіх убитих підчас експльозії є вже 20.

САЛТ ЛЕЙК СИТІ, 8 лютого. — Три члени рятункового відділу були вбиті вчора вечером у копальні Стендард Кол Ко. у Стендардсвил, коли пошукували за тілами трох майнерів, що ще залишилися після експльозії в майні, яка наступила там у четвер вечером і забрала життя 20 робітників.

Члени рятункового відділу були вбиті великою брилою скали, що впала на них згори.

АЛДЕРМЕН НЕЗАЛЕЖНОЇ ПАРТІЇ ПРАЦІ НА СЛУЖБІ КАПІТАЛІСТІВ.

У всіх містах, де безробітні зводять боротьбу, щоб дістати працю або повне утримання, капіталістична влада не хоче сповнити домагань безробітних, а коли вже примушена дати "допомогу", то робить вона це з великими труднощами для безробітних і, звичайно, ця "допомога" полягає в тім, що безробітні примушені працювати цілий день за одного долара.

У Вінніпегу капіталістичну владу виручують в цім випадку представники незалежної партії праці в міській раді. Вони, як вірні захистники інтересів капіталістичної кляси, пильно дбають про те, щоб безробітний не дістав часом "незаслуженої" допомоги від міста. В цій своїй песні служі вони гірше трактують безробітних, як явні представники капіталістичної кляси.

* *

На засіданні міського комітету безробітя, що відбувся 4 лютого, голова комітету алдермен Симпкін, член незалежної партії праці, настоював, щоб безробітні різали дрова на вуд-ярді за те, що місто дає їм мізерну допомогу вартости одного долара на день. Він сказав, що в той спосіб виключується тих, що є "ліниві" до праці або мають за що самі утриматися.

Ця пропозиція була прийнята комітетом помимо протесту т. В. Н. Колісника, комуністичного алдермена, який є членом комітету.

Повідомляючи комітет, що на засідання має прибути делегатка від організації безробітних дівчат, той сам Симпкін старався поширити недовіря до делегатки серед членів комітету, щоб вони, мовляв, "знали, з ким мають до діла", як ця делегатка прибуде.

Проти цього виступу Симпкіна рішучо запротестував тов. Колісник, який заявив, що обовязком комітету є вислухати представницю безробітних дівчат.

Прибувша делегатка заявила, що протягом одного тижня зареєструвалося около 400 безробітних дівчат і жінок, які опинилися в крайню розпучливім положенню. Дівчата примушені продавати себе, щоб не згинути з голоду, сказала делегатка.

Тов. Колісник запротестував проти ніжвіяторського винитування делегатки членами комітету й поставив домагання, щоб місто негайно дало утримання для цих дівчат і жінок. Він порадив делегатці, щоб організація безробітних дівчат існувала далі помимо всяких застрашувань та обіцянок з боку влади.

До 7 лютого в Товаристві Безробітних Дівчат у Вінніпегу було зареєстрованих близько 500 дівчат.

ПОСОЛ С.Р.С.Р. ВИЇДЕ З МЕКСИКА.

МІСТО МЕКСИКО, 1. лютого. — Олександер Макар, радянський дипльоматичний представник в Мексику, отримав з Москви інструкції виїхати в найближчім часі з Мексика в наслідок зірвання зносин з Радянським Союзом.

Макар виїде з Мексика через Вера Круз. Усі члени радянського посольства відпливуть з того порту кораблем і ніхто з них не поїде через Злучені Держави. В столиці Мексика залишиться через деякий час Борис Троскунов, торговельний атташе посольства, щоб полагодити біжучі торговельні справи.

РОБІТНИК УБИТИЙ.

НОРТ БЕЙ, Онт., 6 лютого. — Ф. Е. Дон, робітник на залізниці Теміскемінг енд Нортерн Онтеріо в Кокрейн, був убитий на місці вчора вечером, коли впав під колеса низки вагонів, що були в русі.

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ З'ЇЗД УСПІШНО ПРОДОВЖАЄ СВОЇ НАРАДИ

ВІННІПЕГ, 12 лютого.—Третю сесію Одинайцятого З'їзду ТУРФДім відкрито сьогодні в годині 9.30 рано під головуванням т-ки А. Зень з Едмонтону, Алта. Від Польського Робітничого Дому у Вінніпегу вітав з'їзд тов. Бернадзький, після чого наступили звіти центральних тіл наших організацій, немов доповнення звіту тов. М. Шатульського, секретаря Центрального Виконавчого Комітету, що був виголошений на вчорашній пополудневій сесії.

Звіти здавали: тов. Т. Кобзей — фінансовий звіт Ц.В.К.; т-ка А. Мойсюк — з діяльности Центрального Комітету Жіночої Секції; т-ка М. Навізівська — фінансовий звіт Ц. К. Жінсекції; т-ка М. Білінська — з діяльности Центрального Комітету Секції Молоді; тов. Іван Алямбець — фінансовий звіт Ц. К. С. М.; тов. Д. Мойсюк — фінансовий звіт Інформаційного Бюра й Робітничо-Фармерської Книгарні. Над всіми звітами вивязувалися дискусії й слідували запитання та відповіди, після чого їх одноголосно принято.

СТАН ТОВАРИСТВА.

Зі звітів секретарів наших центральних комітетів, включаючи звіт тов. Шатульського, виявилося, що протягом 1929 року ТУРФДім і його секції—жіноча й молоді — постійно зростали й сьогодні є 95 відділів ТУРФДім, 49 відділів Секції Молоді й 50 відділів Жіночої Секції. Крім цього є 11 Товариств, що належать до ТУРФДім. Вони мають членів: відділи ТУРФДім—2,847; відділи Секції Молоді—1,544; відділи Жіночої Секції—1,250; товариства—214. Разом 5,882 членів. Протягом минулого року організовано 10 нових відділів ТУРФДім і чотири товариства.

В минулім році збудовано нові будинки в Ріджайні, Саск., і Кирклед Лейк, Онт. Згорів будинок у Дана, Саск. Повстали нові відділи й заінкорпорували свої будинки в Домініон, у Новій Скошії, та в Норт Коцман, Мирнам, Ройкрофт та Атабаска—в Алберті. Усіх будинків ТУРФДім має тепер 72. Площі під будову будинків є в Лашін, Кве., Гемилтон, Онт., Ривертон, Ман., Стоні Крік, Саск., і Слава, Алта.

Після звітів вибрано комісії: контрольну, організаційну, пресову, освітню, культурно-мистецьку, статутову, резолюційну, фінансово-маєткову й скарг та просьб. На цім закрито третю сесію в годині 1-ій пополудні.

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ.

Четверту сесію відкрито в годині 2.30 пополудні. Головує тов. Н. Харик з Дромгелер, Алта. Організаторка т-ка А. Зень дає звіт зі своєї організаційної об'їздки і співдоповідь про діяльність відділів Жіночої Секції на місцях. Після її промови вивязується широка дискусія, в якій беруть участь переважно товаришки. Звіт та співдоповідь т-ки Зень принято.

Далі слідує вичерпуюча доповідь тов. М. Шатульського про організаційну діяльність ТУРФДім. Після доповіді наступають запитання й дискусії. Голова відчитує наспівші нові привіти для II-го З'їзду, після чого закриває сесію в 6-ій годині вечером.

На пятій сесії, що розпочалася в годині 7.30 вечером під головуванням тов. М. Біньовського, продовжалася дискусія над доповіддю тов. Шатульського, після чого доповідач мав кінцеве слово й доповідь принято одноголосно.

ДИТЯЧІ ШКОЛИ.

На тій же сесії заслухано доповідь тов. Н. Лисеця про стан навчання й виховання в Українських Робітничих Діточих Школах, доповідь тов. М. Гнатюка про мистецьку діяльність, доповідь тов. Т. Кобзея про маєтково-фінансовий стан ТУРФДім і доповідь тов. Ів. Навізівського про ідеольогічний і матеріяльний стан нашої преси. Після всіх доповідів велися живі дискусії і їх принято одноголосно.

У своїй доповіді тов. Лисень підчеркнув, що нова метода навчання й виховання в українських робітничих дитячих школах вповні виправдала себе. Звіти за три місяці існування нової системи виказали, що діти роблять багато більший поступ, як за старої системи. Це підтвердили й делегати з місць. Ні звідки не чути тепер голосу проти нової системи навчання, хоч з початку такі голоси були, правда, дуже рідкі. Нова метода сама заставляє шкільну дітвору до читання книжечок, вона виробляє в них ініціятиву й дисципліну, вона виховує дітвору на дійсних борців робітничої кляси. Вже сам факт, що в наших дитячих школах дітвора перечитала 5,230 книжечок за протяг лише трох місяців, свідчить про те, що нова метода навчання є найуспішніша й одинока, що може мати місце в наших школах.

ДОПОВІДЬ ПРО ПРЕСУ.

Тов. Навізівський у своїй доповіді вказав на велике значіння революційної робітничої преси й на труднощі, з якими вона мусить боротися в капіталістичнім ладі. Він сказав, що українська робітнича преса в Канаді йде по лінії, яку витичив для міжнародного революційного пролетаріяту його керівник — Комуністичний інтернаціонал. Те, що українські робітники в Канаді збудували свої великі організації, що вони йдуть в одній лаві з білою канадійською робітничою клясою у всіх її боях проти капіталістичної кляси, в найбільшій мірі треба завдячити нашій робітничій пресі. Ця преса завжди буде вказувати українським робітникам у Канаді правдивий шлях до боротьби під проводом Комуністичної Партії Канади, секції Комінтерна, за повалення капіталізму та встановлення робітничо-селянського радянського уряду.

Після доповіді тов. Навізівського пяту, вечірну сесію закрито в годині 3.30 в четвер рано.

Цілий день в четвер засідають комісії, а слідуюча, шеста сесія має розпочатися в пятницю рано.

ЙДУТЬ ПРИГОТУВАННЯ ДО НОВОГО НАПАДУ НА РАД. СОЮЗ.

ПАРИЖ, 5 лютого. — Комуністична газета "Іманіте" друкує інформації про те, що Кутепов боявся усунення його з провідника білогвардійських контр-революціонерів і виїхав потайки до Південної Америки з великою сумою грошей, що належали до його організації.

* *

Кабелтрами з Москви повідомляють, що радянська газета "Ізвестія" пише:

"Не маємо сумніву, що йдуть приготування до нового відкритого атаку на Радянський Союз. Ми готові стрінути й відбити його."

З цих самих жерел повідомляють, що "Червона Звізда", орган Червоної армії, заявляє в статті, що імперіялісти, білогвардійські еміґранти й соціялфашисти плянують обєднаний фронт з кулаками, й Червона армія повинна бути на бачності й тримати порох сухим. Вона повинна бути готова у всяку хвилю поставити переможний опір всякій новій інвазії Радянського Союза.

СКАСОВАНО ПРАВО ВИНАЙМАТИ ЗЕМЛЮ.

МОСКВА, 3. лютого. — Радянський уряд скасував сьогодні право винаймати землю або наймати господарських робітників у колективізованих рільничих округах. Видано інші постанови проти кулаків, що мають на меті виперти їх і вислімінувати як клясу.

ОДИН РОБІТНИК УБИТИЙ, ДРУГИЙ ПОПЕЧЕНИЙ.

СОДБОРІ, Онт., 6 лютого. — Чарлс Сідон, 48-літний кондуктор, якого дім є у Вінніпегу, був убитий на місці, а Едвард Альмагро, 37-літний опалювач Батонів з Монтреалу, був тяжко попечений, коли два тягарові поїзди наїхали на себе при виминанні на ярді в Горн Пейн о годині 5.45 рано в часі густої мраки.

ПАРТІЯ МАНУ ВІДНЕСЛА ПОБІДУ У ВИБОРАХ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 8 лютого. — Офіційний вислід румунських виборів виказує велику перемогу для урядової партії, яка здобула 1,833 законодавчих місць, або 82 проц. Ліберали здобули 316 місць, а національні меншости 80.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

БЕЗРОБІТНІ В ГЕМИЛТОНІ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ВЛАДИ.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД МІСЬКОГО УРЯДУ ПРАЦІ АБО ПОВНОГО УТРИМАННЯ. — РІШИЛИ ВЛАШТОВУВАТИ ТАКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ КОЖНОГО РАНКУ.

ГЕМИЛТОН, Онт., 7. лютого. — Сьогодні рано гемилтонські безробітні влаштували велику демонстрацію, щоб показати міській раді, що вони хочуть жити, а не голодувати. Длятого міська рада мусить щось зробити — вона мусить дати всім безробітним роботу або повне утримання.

Промовці вказували на страшне безробіття в цілій Канаді, яким капіталістична влада — міська, провінціональна й домініяльна — мало цікавиться. Про це канадійські робітники повинні знати й зрозуміти, що тільки організовано ми зможемо вибороти те, що нам належиться. Прийшов час, що робітники, якщо не хочуть повільно вмірати з голоду, мусять безнастанно вести боротьбу з нинішною капіталістичною владою.

Демонстрацію влаштовано з Маркет Сквер до Сити Гол — усі безробітні пішли до середини, щоб предложити мейорові Піблсові свої домагання й довідатися, що він думає зробити для безробітних. Але мейора міста ані жадного алдермена й контрольора в Сити Гол не було. Безробітні, побачивши, що "батьків міста" нема дома, вийшли й сформували похід, який пішов від Сити Гол вулицями Джеймс, Кінг, Джан і Кор до міського реліф офісу, де коло дверей стояли поліємени, щоб не впустити безробітних до середини.

Там знову зроблено мітінг, після чого похід пішов назад на Маркет Сквер. На цім мітінгу рішено влаштовувати дальші такі демонстрації кожного ранку. А в день 26. лютого рішено демонструвати з Гемилтону аж до Торонта й предложити домагання безробітних провінціональному урядові.

Раранченко.

ВЕЛИКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІК.

МОСКВА, 5 лютого. — Промовляючи на тему: "Хто не з нами, той проти нас", голова Найвищої Ради Народного Господарства В. В. Куйбишев остерігі техніків, вишколених за царського режіму, що з ними буде погано, якщо вони не схочуть совісно й щиро працювати для радянського суспільства.

"Наше Державне Політичне Управління мусить безпощадно викривати й карати всіх тих технічних робітників, що пробують припинювати наш поступ або саботувати наші пляни", — сказав Куйбишев. "Наші техніки мусять зірвати з минулим і працювати совісно над здійсненням наших великих плянів індустріялізації, або взяти наслідки за це".

Про результати першого року пятирічного пляну Куйбишев сказав:

"Теперішня норма нашого економічного й індустріяльного розвитку є історичним явищем, що не має собі рівного в історії світа. Протягом минулого року перевищено всі наші сподівання дотично пятирічки. В деяких галузях, особливо в колективізації сільського господарства, маємо результати, яких ми сподівалися щойно при кінці пятого року.

"Цього року ми вкладаємо 3,500,000,000 карбованців у капітальне будівництво, але здається, що й цю суму внедовзі перевищимо. Наші тракторні заводи в Челябінську, Харкові, Сталінграді й Ленінграді продукуватимуть в першім році після їх урухомлення майже 150,000 тракторів, що цілковито змінить техніку нашого хліборобства. Це становитиме міцну базу для колективізації сільського господарства в цілім Радянськім Союзі, причиниться до скасування всіх кляс на селі й буде запорукою повної перемоги соціялізму в сільськім господарстві".

Куйбишев сказав, що сталевий завод в Махнтогорську приспособлюється переробляти 4,000,000 тон залізної руди щорічно, себто майже пів мільйона тон поверх виробничої містоти найбільшого металюрґічного заводу в Америці. В нафтовій індустрії продукція досягне внедовзі 50,000,000 тон річно і в такім же буйнім темпі розвиваються всі інші індустрії Радянського Союзу.

В МОСКВІ ЗАБОРОНЕНО ДЗВОНИТИ

МОСКВА, 30. січня. — Місцева влада видала постанову, якою заборонено дзвонити в Москві. В урядовім оповіщенні сказано, що постанова є наслідком масового домагання робітничої людности міста з наріканням, що дзвони заколочували спокій і не давали спати та взагалі робили непотрібний галас.

Подібні розпорядки видано вже в багатьох містах і місточках цілої країни, а теперішня акція в столиці Радянського Союзу вважається признакою, що внедовзі дзвони будуть цілком зліквідовані та передані для індустріяльного вжитку, як придатний у фабричному виробництві метал.

УЛЯНІВСЬК, С.Р.С.Р., 30. січня. — З наказу влади забрано дзвони з чотирох церков у поблизькім місточку Мелекеш. Дзвони становлять 22 тони вартісного металю. Одну з тих церков закрито і в ній буде влаштована ремонтна майстерня для тракторів.